

Justismord?

Hilde Myrvoll

Spesialist i klinisk psykologi

Tidsskriftet eksponerer i dette tilfellet lett gjenkjennelige personer for nok en runde i det offentlige søkelys, og sår tvil om troverdighet.

Det vises til debattinnlegg av psykolog Niels Peter Rygaard, intervju med ham og innlegg fra to forespurte, henholdsvis dommer og psykiater, som i oktobernummeret av Tidsskrift for Norsk Psykologforening har uttalt seg om en nylig avsagt dom i lagmannsretten hvor en mann er dømt for seksuelle overgrep og vold mot sin stedatter. Det vises også til novemberutgaven, hvor fagsjef i Norsk Psykologforening, Anders Skuterud, er bedt om å uttale seg på bakgrunn av ovennevnte oppslag.

Som en av de involverte – og omtalte – psykologene i ovennevnte sak reagerer jeg på Tidsskriftets oppslag og vil gjerne kommentere følgende:

- Psykologers rolle og oppgaver i rettssystemet må gjerne debatteres, men det er blant annet fagetisk problematisk at Tidsskriftet gjør dette ved å sette søkelyset på en enkelt sak som her. Dette utsetter fornærmede i saken for nok en belastning i tillegg til den traumatiske opplevelse det er å få sitt liv behandlet i rettssystemet. Denne saken er, over en toårs periode, behandlet i all offentlighet i to rettsinstanser, og den er sitert i detalj i lokale og sentrale massemedier. Saken er dermed lett gjenkjennelig ut fra de opplysninger Tidsskriftet gir.
- Jeg kan ikke se at Tidsskriftet har forsøkt å balansere sin framstilling med tanke på at flere syn skal være representert. For det første har man – i tillegg til debattinnlegg – laget et intervju hvor debattanten utdyper sine synspunkter som så blir stående uten kommentarer eller kritiske spørsmål. Eksempelvis «synes det friskt» om det usannsynlige i at en ungdom kan foreta abort på seg selv, og dette brukes i sin tur som et argument for debattantens syn. Psykolog Rygaard uttrykker seg også i svært sterke ordelag som at han «... har vært vitne til et kulturelt offerritual som ikke har noe med en rettsak å gjøre...» og er «...ikke i tvil om at have overværet et justismord...». For det andre framstår dommer og psykiater, som er bedt om uttalelser, som generelt kritiske til psykologers arbeid i rettsapparatet, noe som gjerne må drøftes, men ikke knyttet til en enkeltsak som her. For det tredje ber en så i neste nummer av Tidsskriftet fagsjef i Psykologforeningen om å uttale seg, også det på bakgrunn av tidligere oppslag og uten forsøk på å innhente andre perspektiver.
- Det kommer fram at ingen av dem som uttaler seg, faktisk kjenner saken i sin helhet, men baserer sine synspunkter på å ha satt seg inn i deler av materialet.
- Som involvert i saken kan en se at både debattinnlegg og intervju inneholder flere faktiske feil (som gjerne kan korrigeres for Tidsskriftet). En åpenbar feil er at psykolog Rygaard har opplevd at to andre fagpersoner er bedt om å uttale seg om hans evne til å vitne. Dette er overhodet ikke i samsvar med hva undertegnede opplevde i rettsalen, hvor til sammen fire fagpersoner innen psykologi/psykiatri var til stede under hverandres vitneprov, blant annet psykolog Rygaards.

De fleste av oss ønsker et rettssystem hvor sannheten kommer fram, og hvor mennesker behandles med rettferdighet og respekt. Det er et grunnleggende prinsipp at ingen uskyldige skal bli dømt. Det er samtidig et faktum at fornærmede i overgrepssaker, som ofte er våre pasienter/klienter, utsettes for enorme belastninger både når det gjelder avhør og etterforskning og rettssakene i seg selv.

Som psykologer er det vår oppgave å ivareta våre pasienter/klienter og etter beste evne formidle vår kunnskap og erfaring når saker behandles i rettssystemet. Vi bør ikke bidra til ytterligere å forverre situasjonen for dem vi undersøker eller behandler. Det bør heller ikke vårt fagtidsskrift, som i dette tilfelle eksponerer lett gjenkjennelige personer for nok en runde i det offentlige søkelys og sår tvil om troverdighet. Dette gjøres uten at andre perspektiver på noen måte gis mulighet til å komme fram.